

KOROŠKI SLOVENEK

Naroča se pod naslovom
„Koroški Slovenec“,
Lidová knihtiskárna,
Wien V., Margaretenplatz 7.
Rokopisi se naj pošiljajo na naslov:
Anton Machát, Wien V.,
Margaretenplatz 7.

List
za politiko, gospodarstvo
in prosveto

Izhaja vsako sredo.
Stane celoletno: K 100—
polletno: K 50—
četrtletno: K 25—
Za Jugoslavijo
celoletno: 15 Din.
polletno: 8 „
četrtletno: 4 „

Leto I.

Dunaj, 30. novembra 1921.

Št. 37.

Skrbi.

Bleda, suha žena skrb hodi po svetu. Na vsa vrata trka, nikomur ne prizanaša. Najmočnejše trka na vrata revežev, ponižanih, razžaljenih, razdedinjenih, ogoljufanih za njihovo up in njihove sanje. Taki ogoljufani so v posameznih stanovih, ljudskih plasteh, pa tudi med posameznimi narodi in državami in celo skupinami držav. Iz krvave kopeli svetovne vojne prihajajo in ko so enkrat okusili in vohali kri, je hočejo še vedno več. Na vseh koncih nevarno vre. Pod popelom tli. Treba je samo viharja, da pepel razpiše in svet bo zopet v plamenu, še v mnogo hujšem kakoršnega smo ravno preživeli. In če se vprašamo, kdo je tisti zli duh, ki žene človeštvo v prepad, ki mu sesa kri, ki goni brata proti bratu, da se koljeta med seboj, ko je vendar v vsaki duši zapisano: kar nočeš, da bi drugi ljudje tebi storili, tega tudi ti njim ne stori. Če iščemo najgloblji vzrok tudi današnjih skrbi, povsod naletimo na isto nesumljeno silo na — kapitalizem, na vlado denarja nad človekom, na željo po trdem zlatu, ki nima ne srca ne duše. Ljudje to silo tudi drugače imenujejo namreč imperializem. V bistvu pa je vse isto. Kjer dve ali tri take sile trčijo skupaj, je naravna posledica blisk in grom in boj in stok in solze.

Na daljnem vzhodu si stoje nasproti Japonci, Amerikanci in Angleži do zob oboroženi. Japonec ima premalo zemlje. Ljudstvo se je silno razmnožilo. Otoki so premajhni. Amerika mu je zaprla pot na svoje ozemlje. Moral je obrniti pogled v drugo smer. Začel je stegovati prste po otokih v Tihem morju, zagrabil je z grabežljivo roko na azijska tla. Tam je nekdanji naletel na Rusijo in jo premagal v rusko-japonski vojski. Bolševizem je Rusijo tako oslabil,

da sedaj na Daljnem vzhodu ne pride več v poštev. To priliko je zopet izrabil Japonec in si prisvojil še več zemlje. Na Kitajskem je postal gospod. Z Anglijo sta si razdelila azijsko celino. Da bi mogla to svojo posest tudi obdržati, je bilo treba biti oborožen posebno na morju. Čas med vojno je Japonec porabil, da je sezidal in izpopolnil svoje brodovje. Drugi so se topli, on je bil tisti, ki se je s tem okoristil. Amerika je z veliko skrbjo opazovala ta razvoj. Začela se je bati za svojo moč. Njena industrija je silno razvita. Odjemalcev mora iskati povsod, kjer jih upa kaj najti. Tudi v Aziji in na Kitajskem jih išče. Tako sta tu trčila skupaj na eni strani ameriški, na drugi japonski in angleški kapitalizem. Kakor se je v svetovni vojni izvojeval boj med nemškim in angleškim kapitalizmom, tako tudi nasprotstvo med ameriškim in japonskim kapitalizmom skriva v sebi nevarnost vojne. Za zabavo se ne oborožujejo.

Toda naenkrat so se vstrašili svojega početja. Spoznali so, da se svet preti zrušiti pod težo dolgov, da mu je treba odvzeti težko breme. Sklicali so konferenco v Washingtonu in se začeli posvetovati, kako bi najlažje omejili oboroževanje. Iz vsega se vidi, da drug drugemu nič kaj posebno ne zaupajo. Anglija ne opusti svojega stremljenja ostati največja pomorska sila. Zato se je spustila v boj z Nemčijo. Zakaj naj bi si sedaj pustila izvitit težko priborjeno zmago? Njej ob strani stoji Japonska. Proti tem dvema je Amerika preslaba. Zato je od nje izšel predlog o omejitvi oboroževanja. Če so že glede oboroževanja na morju take težkoče, se zde težkoče omejitve oboroževanja na suhem naravnost nepremostljive. To dokazuje nastop francoskega ministra Brianda. Francozom je zlezal strah pred Nemci v vse

kosti. Povsod vidijo nemško nevarnost. Tega strahu bodo rešeni še le tedaj kadar bo Nemčija popolnoma uničena. Na to delajo. Briand je na svoj fini francoski način odklonil omejitve oboroževanja. Za Francozi caplja Italija. Njej je jugoslovanski strah zlezal v kosti. To prav nič ni čudno, ker junakom od Kobarida ni treba ravno posebno velike doze tega zdravila. Tako bo najbrž tudi Italija hotela ohraniti svojo vojsko in jo naprej oboroževati. Za manjše narode in države pa bodo seveda zahtevali razorožitev.

Zakaj imenujemo vse to skrbi? Zato ker gremo zopet novi vojni nasproti. Take konference, kakoršna je sedaj v Washingtonu, so vedno nekaj sumljivega. Že to, da se vrše, dokazuje, da ni vse v redu. Pred svetovno vojno so bile tudi take konference. Omenjamo samo mirovne v Hagu. Kljub temu pa se je človeštvo z vsako konferenco za korak približalo vojni kot bi bili diplomatje ravno na konferenci spoznali, da je samo en izhod — orožje. Velika skrb pa leži tudi v drugem dejstvu. Svetovne sile na vzhodu limajo, na zapadu, v Evropi pa je nevarnost, da pojde vse narazen. Anglija in Francija sta si navskriž radi Angore v Mah Aziji in radi pretiranih francoskih zahtev napram Nemčiji. Italija in Francija sta si v laseh, ker je Briand laško vojaštvo zelo slabo ocenil. Laški študentje so napadli francosko poslaništvo v Turinu. Druga nasprotstva med naodi in državami v Evropi so znana. Saj jih pariška konferenca ni mogla odpraviti, ampak jih je poglobila. To so velike svetovne skrbi.

Tem se pridružijo potem še tiste manjše, ki gospodarijo v vsaki hiši. Nas muči in mori gospodarski položaj, neznosna draginja. Kaj bo, ko vlada vstavi prispevke k prehrani in bo hlebček kruha stal 250—300 kron? Ali bo nara

PODLISTEK

Kovač Franc:

Iz davnih dni.

Zamišljeno sedi Janez pl. Erkensteiner, prošt Podkrnoški v usnjatem naslonjaču enakomerno prelistavajoč orumenele liste starega urbarja. Sklepa račune o pobrani desetini svojih podložnih

Oblečen je v črn, rudeče obrobljen talar, pektorale, naprsni križ, znamenje proštovega dostojanstva mu visi na zlati verižici na prsih, redki, dolgi sivi lasje mu segajo na tilnik. Nevoljno stresa sivo glavo in gubanči čelo. Od časa do časa nekoliko preneha računati in pogled mu splava skozi okno po lepi okolici tja do Ulrihove in Magdalenske gore.

Zopet lista v urbarju: „Ta še ni oddal desetine, oni mi je še od lanskega leta tri ostrvi detelje na dolgu, oni zopet pravi, da ne more, ker mu je toča pobila, ta ima še za delati v i meni tri dni tlako. Tako ne gre naprej. Wolfram mora prej ko mogoče pobrati zaostalo.“

Vstopi Wolfram, njegov oskrbnik, oblečen v kratke, široke pludraste hlače iz črnega žameta, s kratkim mečem ob boku in baretom v roki.

„Ravno prav, da prideš, sem te hotel že poklicati,“ pravi prošt prišlecu, ki ponižno se klanjajoč poljubi prstan na proštovi roki.

Wolfram je bil njegov daljni sorodnik, sedaj proštov oskrbnik. V svoji mladosti je pre-

bil nekaj let pri belih očetih benediktincih v Osojah, hoteč se posvetiti meniškemu stanu. Pa bistro oko patra novicenjostra je kmalu zapazilo, da gojenec nima poklica za ta vzvišeni stan in lepega dne so patri neposlušnemu novicu dali vedeti, naj sleče meniško haljo. Vstopil je v cesarsko vojsko, služil dokaj let na granici in se bil s Turki ter dosegel stopnjo častnika. Ko se je naveličal bojov in nemirnega vojaškega življenja, je vstopil v službo kot valpet pri Podkrnoškem proštu.

„Odkod prihajaš? Mnogo ti imam za naročiti. Jesen je tu in zadnji čas, da skrbiš, da se pobere zaostala desetina. Pregledoval sem urbarje in vidim, da jih je še mnogo, ki dolgujejo še za lansko leto. Glej, da boš bolj vestno vršil svojo službo!“

„Milostljivi gospod prošt, bil sem danes v Celovcu in čudne reči se gode tam. Nemška vera, kateri pravijo čisti evangelij, ima že v Celovcu mnogo pristašev. A najbolj žalostno je to, da se je celo mestni svet poprijel nove vere in nastavljal v cerkvi pri Sv. Duhu luteranskega duhovnika, kateremu je ime menda Martin Knorr, ki vsako nedeljo pridiguje in ljudje ga trumoma hodijo poslušati.“

„Kaj pa jim govori, ali si kaj zvedel?“

„Da naša vera ni prava, da le on uči pravi in čisti evangelij, da je naša služba božja malikovanje in take reči. Nadalje govori o evangelijski prostosti in ta pogubni nauk se razširja tudi na deželo, da ljudje mislijo, da ni treba nič več dajati desetine in hoditi na tlako.“

„Da, tako se je razširil krivi nauk tudi pri nas, ta nauk, ki odreka pokorščino cesarju in sv. cerkvi. In vendar so bili naši slavni predniki Podkrnoški vedno zvesti cesarju in sv. cerkvi že od takrat, ko je cesar Arnulf ustanovil našo proštijo. In sedaj? Krivi preroki zaneljujejo ljudstvo.“

„Res, milostljivi gospod prošt. Toda, odkar se je začel širiti krivi nauk, je ljudstvo naplačno umelo nauk o evangelijski prostosti. Zato za vsak slučaj počakajmo s pobiranjem desetine.“

In Wolfram odide molče z globokim poklonom.

Zamišljeno obsedi prošt in zre nepremično pred se, vrteč z levico prstan z svetlim kamenom na desnem mezinu. Knjigo zapre in jo položi v regal. Nato vstane in se izprehaja po sobanah, včasih obstane in posluhne, kot bi se česa novega domislil. Ne gre mu iz glave, kar mu je Wolfram povedal.

Poklekne pred razpelo, katero mu je podaril v znak posebnega prijateljstva opat Osojski. To razpelo je bilo umetno delo, katero je izrezljal slavni Thiemo, ki je umrl za sveto vero, umorjen od nevernikov.

Zatopi se v molitev; glava mu klone globoko na prsi, čuje se samo pritajen šepet goreče molitve:

„Ti, Kristus Odrešenik, pripelji zapeljane zopet na pravo pot!“

krona več vredna in bo draginja padla, ko pa v trgovini zasledujemo jasno stremenje, cene na domačem trgu izenačiti s cenami na svetovnem trgu? Do sedaj smo še precej nižji. Ali se bo sploh še mogoče izkupati? Ali pa pride splošen polom in z njim nered, negotovost, boj? Kdo more na to odgovoriti? To je bleda, suha žena — skrb.

In še ena skrb čepi za pečjo naših slovenskih domov: kaj bo z nami? Ali se bomo rešili? Ali bomo mogli ostati to, kar smo? Ali pa so že začeli zabijati žrebce v našo krsto, že zasipati naš grob? Danes, ko to pišem, se je začel advent. Ta čas ne pozna obupa, malodušnosti, pozna samo zaupanje in pričakovanje. **Ostali bomo, kar smo, če bomo sami hoteli ostati. Ne bodo nas zagrebli v grob, če se sami ne bomo vanj vlegli in se pustili zagrebsti.** To je odgovor na naše skrbi. In ker poznam odporno silo koroškega Slovenca, utrjeno v trpljenju in boju, še trenutka nisem dvomil. Velikih svetovnih skrbi ne moremo odpraviti, skrb svojega srca pa lahko umorimo z zaupanjem v svojo moč in v zmago pravice.

„Slovenski itak znajo.“

Če kaže, so v boju zoper slovenske pravice tudi Kranjci dobre priče. Nič ne de, če si pred letom dni lahko braš na vseh plotovih: marš vn s Krajnci! Neki učitelj namreč piše v „K. D.“, da mu je neka Kranjica rekla, da svojih otrok ne pošlje v slov. šolo in da se otroci v narodni šoli nič ne naučijo, slovensko pa itak znajo. Ker je dopisnik učitelj, ga vprašam: Kje se je on naučil pismene, slovenske, če jo sploh zna, ali morebiti doma od svoje matere? In še tole: Koroškemu učitelju, Slovincu po rodu, ki slov. narečje gladko govori, so ponudili slov. časopis. Pa je rekel: Žalibog ne razumem. Verjamem mu, da tega ni rekel zgolj iz zaničevanja do svojega materinega jezika, ampak ker res ni vaje slovensko brati. Je pač hodil v Koroško utrakvistično šolo.

Pa že slišim vaš ugovor o „novoslovenščini“. Le počasi, drugače moramo tudi nemški pismeni jezik imenovati „novonemščino“. Kajti tudi to se razlikuje od raznih narečij, kakor noč od dneva. Tudi Nemeč, ki bi od doma znal samo narečje in bi hodil recimo samo v kako francosko šolo, bi ne razumel nemške knjige ali časopisa. „Novonemščine“ se mora šele naučiti. Kakor čudno se tudi sliši, vendar je resnica: tudi materinega jezika se je treba učiti. Vsak pismeni jezik se razlikuje od narečij in je mnogo bogatejši na izrazih (besedah). Tega se je treba učiti. Čemu se sicer Nemci v šolah uče nemško? Mari bi se učili zgolj jezikov svojih sosedov: francosko, poljsko, češko, angleško, italijansko, slovensko, madžarsko! In Francozi, zakaj se v svojih šolah uče francosko? Saj francosko itak od doma znajo!

Zato je več kot smešno, če celo učitelj rabi ali zagovarja besede: Kaj se bodo otroci v šoli učili slovensko, slovensko itak znajo! Kaže samo veliko nevednost ali pa hudobnost in namenoma ljudi slepi. Mi koroški Slovenci hočemo samo, kar je navada po vsem kulturnem svetu: Da se mora otrok v šoli najprej naučiti svojega materinega jezika, potem šele tujih jezikov. Kdor pa zaničuje svoj materni jezik, ni ureden svoje matere. Naši otroci naj se najprej nauče dobro slovensko brati in pisati, potem naj se šele uče nemškega jezika, o katerem nismo nikdar trdili, da nam Korošcem ni koristen.

Zgodba o oni Kranjici pa ničesar ne dokazuje. Dokler je bila na Kranjskem, nemškega jezika rabila ni. Za svoje otroke pa naj se ne boji. V koroških šolah se bodo nemškega jezika že naučili tudi če bodo šole take, kakor jih hočemo mi koroški Slovenci. Da pa se koroški otroci v koroških utrakvističnih šolah ne nauče slovensko brati in pisati, je dognana stvar. Pa to je ravno namen teh šol ponemčevalnic, da nam otroke ponemčijo in napoje z nemškim duhom. In zato je vsak Slovenec, ki še spoštuje jezik svoje matere, za reformo (spremembo) koroške utrakvistične šole v našem smislu.

Za vse enaka pravica! Pod tem naslovom je napisal deželnega glavarja namestnik V. Schumy uvodnik v 26. števil. „Freie Stimmen“.

v katerem zavzema stališče napram našim zahtevam, ki jih je stavilo politično in gospodarsko društvo za koroške Slovence v Celovcu deželni vladi dne 18. avgusta t. l. Predvsem moramo od vladnega zastopnika zahtevati, da rabi, kadar govori o koroških Slovencih in zastopnikih njihove organizacije, oficijelni naslov, ki mu mora biti kot vladnemu funkcionarju dobro znan; kot namestniku deželnega glavarja mu ne pristoja pisati o zastopnikih jugoslovansko mislečih koroških Slovencih in je namen takega nazivanja le preveč prozoren, za vladno osebo ne ravno časten. V drugo moramo konstatirati, da ureditev vprašanja zaščite nemške manjšine v Jugoslaviji, katero spravlja g. Schumy v zvezo z našimi zahtevami, ne spada v kompetenco koroške deželne vlade ozir. njenih funkcionarjev, marveč je to zadeva dotične manjšine same, da se pobriga za svoje pravice in v kolikor se tiče meddržavnega značaja, zvezne vlade na Dunaju. Deželnega glavarja namestnik Schumy bi moral kot vladna oseba bolje vedeti, da pri tem deželna vlada nima ničesar opraviti, marveč je opravičena edino zvezna vlada na Dunaju intervenirati pri drugih vladah inozemstva in ščititi interese pripadnikov nemške narodnosti, ravnotako, kakor tudi pokrajinska vlada v Ljubljani nima prav nobenega upliva na ureditev zaščite slovenske manjšine na Koroškem, marveč je za edino merodajna osrednja vlada kraljevine SHS. v Beogradu. Ako pa so gosp. Schumyju Nemci v Jugoslaviji res tako blizu srca in jim v resnici hoče dobro, mu priporočamo, da posreduje potom koroške deželne vlade — saj upliva in odločujoče besede mu ne manjka — pri zvezni vladi na Dunaju, da sklene v strho zaščite nemške manjšine v Jugoslaviji z beogradsko vlado sličen meddržavni sporazum, kakor sta ga sklenile Avstrija in Čehoslovaška potom brnske pogodbe. S tem bi g. Schumy ne napravil samo veliko uslugo Nemcem v Jugoslaviji, marveč hvaležni bi mu bili tudi mi koroški Slovenci, akoravno smo prepričani, da bi ga naša zahvala prav nič ne ganila. Še večjih zaslug in večje slave pa bi si g. Schumy pridobil ako bi besede, ki jih je napisal na čelo omenjenega članka: „Za vse enaka pravica“, postale geslo koroške deželne vlade in dal s tem lep vzgled drugim; saj mu je gotovo znan izrek: Besede mičejo, zgledi vlečejo! Torej na dan z dejanji! Za vse enaka pravica!

Ⓐ TEDENSKI PREGLED Ⓐ

Avstrija.

Državna bramba je začela zasedati južni del Burgenlanda. Čet ne sprejemajo ravno z velikim navdušenjem menda zato, ker se prebivalstvo boji ogrskih tolp in dni, kakoršne je že enkrat doživelo po umiku avstrijskega vojaštva. Morda pa so tudi še drugi vzroki. Ljudstvo je konservativno in se težko navdusi za drugo državo. Saj to vemo iz Koroške.

Jugoslavija.

Vladna kriza ki je grozila zadnji čas, je poravnana. Jugoslovanske čete se v Albaniji amikajo na črto določeno od sveta poslankov. Komisija, ki ima na licu mesta pregledati mrtve, je odpotovala v Albanijo. Vesti o poroki kralja Aleksandra niso utemeljene. Mala ententa se je posvetovala zaradi preskrbe nekdanjega cesarja Karla.

Čehoslovaška

Demobilizacija je bila dne 26. novembra popolnoma izvršena. Parlament je sprejel proračun za l. 1922. V ostravskem premogovnem ozemlju grozi štrajk. Med Čehoslovaško in Mažarsko se vrše trgovinska pogajanja, medtem pa so Mažari začeli s sovražno propagando proti Čehom pri ententi. Čehoslovaška nič ne bo prispevala k vzdrževanju Karla.

Mažarska.

Vladna kriza še vedno traja. Povodom debate o nedotakljivosti (imuniteti) zaprtih karlističnih poslancev je prišlo v parlamentu do hudih razburjenj in nemirov. Poveljnik Karlovih čet Ostenburg je zbežal v Švico in grozi da bo priobčil navodila ki jih je mažarska vlada dajala tolpam, če ga bodo zasledovali.

Nemčija

Nemiri v Berlinu se ponavljajo. Zaprti komunisti so začeli gladovni štrajk. Socialisti-levičarji pripravljajo nov puč. V pruski zbornici obštruirajo. V poslance mečejo prašek za kihanje in smrdljive bombe. Med Prusijo in Bavarsko grozi resen spor, ker hočejo Bavarski vzeti nadzorstvo nad kaznilnicami. kjer so zaprti komunisti. Reparacijska komisija je zapustila Berlin z odlokom: Nemčija mora plačati.

Italija.

V Trstu je izbruhnil splošen štrajk. Mesto je brez luči. V pristanišču počiva vse delo. Tudi tiskarji štrajkajo.

MI IN ONI

Zadela. „K. D.“ slavi v dopisu iz Sveč gosp. župnika Šusterja kot vnetega duhovnika in človekoljuba. Res, rajni gospod Šuster je bil zvest svojemu Bogu, bil pa je tudi zvest svojemu slovenskemu rodu. Narodno odpadništvo je obsojal in zaničeval. „K. D.“ končuje: Faranji! Spomnik postavite mu tak, da vsaki skuša biti mu enak! — Podpišemo.

Apaška kotlina. Malokateremu Korošcu bo znana. To je del nemškega ozemlja ob Muri na Štajerskem, ki je pripadel Jugoslaviji. Rešitev Burgenlanda in glasovanje v Oedenburgu je dalo Nemcem v Apaški kotlini novo upanje na združitev z našo republiko. Začeli so klicati kot jugoslovanski državljani avstrijsko vlado in avstrijske stranke na pomoč. Utemeljujejo to z besedami: „Wir können ja nicht anders als der Stimme unserer Blutes gehorchen“. (Mi ja ne moremo drugače kakor ubogati klic svoje krvi.) — Mi jih dobro razumemo, ker sami vemo, kaj je klic krvi in njena sila. Mi bi bili zadnji, ki bi jim ne privoščili, da pridejo v očetovo hišo, čeravno vemo, da velik del med njimi ni po rojstvu nemški. Izraziti pa moramo tudi svoje veselje nad tem, da jih jugoslovansko časopisje radi klica krvi ne zmerja z iredentisti. Za klic krvi nihče nič ne more, saj si ni vsak sam izbral svoje matere. Iredenta nastopi še le tedaj, kadar ljudstvo dejansko stremi za odcepitvijo. Primerjajte nas z Apačani in potem sodite, kje je iredenta!

Bridka šala. Na shodu v Velikovcu 10. okt. je rekel govornik S. Schiestl: „Slovenec se ne krati njihova pravica“ (das Recht unserer Slovenen wird nicht verkümmert). Bržkone je imel pri tem v mislih tudi bližnjo Narodno šolo v Št. Rupertu, ki mora biti že drugo leto zaprta.

Pa je le res! Pred kratkim smo poročali, da je nek poštar kmetu ponudil slovenske časopise, če mu prinese mleko. Tedaj smo dvomili, da bi se mogel uradnik tako daleč spozabiti. In vendar je res, ker nam dan na dan prihajajo pritožbe, da naročniki lista ne dobivajo. Če nam iz Grebinja pride še ena pritožba, bomo zadevo oddali poslancu Machatu. Bi radi videli, ali v svobodni republici uradniki lahko delajo kar hočejo. Ne trdimo, da se je zgorajnji slučaj zgodil v Grebinju. Ugotovljamo pa, da nam največ pritožb prihaja iz Grebinja.

RAZNE NOVICE

100 kron navrh. Nemški listi poročajo: Zastopnik iz Vorarlberga je pripovedoval na zborovanju trgovske zbornice na Dunaju naslednji slučaj: V Svcvi je videl na stojnici za sadje tablico z napisom: „1 kila grozdja 2 franka 50. Kdor kupi, dobi 100 avstr. kron po vrhu“. Posebnega navala na grozdje ni bilo, in da se prepriča o resnici, je zahteval 1 kilo grozdja. In res, ko je bilo grozdje stehano se trgovka skloni in vzame iz košare, ki jo je imela pod prodajalno mizo, bankovec za 100 avstrijskih kron in ga da obenem z grozdom osuplemu kupovalcu. List „Die Woche“ pristavlja: Zgodba ima to slabo stran, da je resnična.

Laneno olje zoper grižo jemljejo po več krajih na Gorenjskem bolniki pri griži po navetu dr. Edv. Globočnika iz Kranja in to po večkrat na dan malo do veliko žlico obenem

narejajo dnevno klistiro s 50 grami (pol frakelna) gorkega lanenega olja. Bolnikovo stanje se na to znatno zboljša, bolečine in pritisk v črevih kakor tudi krvavenje odjenja, bolnik se pomiri in spanje se vrne.

Proti rozkošju. V Jugoslaviji imajo povsod ženske organizacije, kakoršna so bila naša ženska društva za časa plebiscita. Te organizacije se imenujejo „Kolo srbskih, hrvatskih, slovenskih sestara (sester)“. Na poziv „Kola“ se je začelo med ženami v Srbiji gibanje proti rozkošju in preveliki potratu. V Leskovcu in Požarevcu in drugih mestih so imele žene svoja zborovanja in sklenile, da ne bodo ničesar novega kupile in se odrekle vsakemu rozkošju tako dolgo, dokler stoji država v borbi za povzdigo vrednosti dinarja. — Tako gibanje bi bilo potrebno tudi pri nas, deloma celo med kmeti na deželi, da ne govorimo o mestih, kjer se z ostudno nesramnostjo vsiljuje rozkošje tistih, ki so še le od včeraj bogataši. Potem se pa čudijo, da sovražstvo revežev postaja vedno bolj strupeno in socialna nasprotnost vedno nevarnejša.

Deziderij Landru. Pred kratkim je stal pred sodiščem v Parizu zločinec, kateremu zamenjamo ime para v zgodovini. Izšel je iz današnje brezverske, materialistične dobe, ki ceni in spoštuje samo to, kar more z rokami otipati. Duh, duša, odgovornost, življenje po smrti, Bog vse to ji je stara bajka. Kaj čuda, da izidejo iz take dobe zločinci Landrujeve vrste. Ta zver v človeški podobi je imela od l. 1914 do l. 1918 nič manj kakor 283 nevest. Izmed teh jih je 10 na neznan način izginilo. Sluti se, da jih je Landru zvalil v svojo vilo, tam ubil, njihova trupla razsekal in potem bržkone sežgal. Hladnokrven stoji pred sodniki in mirno odgovarja na njihova vprašanja. Zakaj tudi ne? Živel je užil, kolikor mu je moglo dati življenje. Konec pride, konec vsega. Vse eno ali prej ali slej. Boga in dušo pa itak taji. Česa naj se torej še boji? Iz takega močvirja ustajajo zločinci. Pri tem je najbolj žalostno in vznemirljivo, da velik del današnje družbe drvi za njimi, četudi k sreči ne doseže propalosti Landrujeve.

Krava požrla pet milijonov. Gospodar Vojdala je pripeljal ondan na trg v Krakovu voz slame. Tisti čas, ko je odšel očka Vojdala v mesto po opravkih, je prodala njegova žena nekemu meščanu slamo, a ni vedela, da je shranil mož v nekem otepu 5 milijonov poljskih mark. In ker tudi kupec ni vedel, da je v slami cel zaklad bankovcev, je napravil iz slame rezanico, ki jo je njegova sívka s kmetiškim zakladom vred mirno in zadovoljno spravila pod varno streho. Pa je bilo po petmilijonskem bogastvu.

Ljudsko štetje v Jugoslaviji. Letošnje ljudsko štetje izkazuje, da prebiva v Jugoslaviji 9.560.000 Jugoslovancev, 190.181 drugih Slovanov, 508.494 Nemcev, 494.163 Madžarov, 479.890 Arnavtov, 178.315 Rumunov in 9585 Italijanov. Torej je prebivalcev neslovanske narodnosti skupaj 1.854.704 ali 16%. Pod tujo oblastjo pa je ostalo 3½ milijona Jugoslovancev, ali 30% vsega prebivalstva. Vsi narodi povdarjajo in zahtevajo samoodločbo. A kako potegniti meje, da bi bilo vsem vstreženo? Nič ne bo ostalo drugega kakor pa da medsebojne zadeve uredimo na podlagi stroge in vsestranske pravičnosti in strpljivosti. Ali se bomo večno kavsali in ravsali med seboj?

Davek za obiskovalce borze. Borza je tista hiša na Dunaju, kjer ljudje sklepajo največje kupčije. Trgujejo z vsemi stvarmi, najbolj pa z vrednostnimi papirji, obligacijami in valutami, t. j. s tujim denarjem. Narodni zbornici je bil predložen zakon, da mora vsak obiskovalec borze plačati mesečno 100 K davka v zlatu ali 100.000 K v papirju. Nato je borza začela štrajkati in je štrajkala skoraj cel teden. Zato vam tudi mi zadnjič nismo mogli povedati koliko je sedaj vreden naš denar. Vlada se pritiskuje borze ni vklonila. Narodna zbornica je sprejela zakon o davku. Štrajk nič ni pomagal. Borza je zopet odprta in vrši svoje posle kakor prej samo marsikateri špekulant si bo najbrž dobro premislil, predno bo prestopil prag templja, kjer kraljuje malik — denar.

DNEVNE VESTI IN DOPISI

Osebna vest. Odvetnik dr. Boštjan Šavbah se je iz Borovelj preselil v Slov. Bistrico na Stajerskem, ker mu naša vlada ni dala kruha, kljub temu, da je kot rojen Korošec avstrijski državljan. Rojen je v tistem delu Koroške, ki je od vsega začetka že bila prisojena avstrijski republiki. Kličemo mu „srečno“ in upamo, da nas tudi v prihodnje ne bo pozabil.

Zasedanje deželnega zbora. Za 9. decembra ob 3. uri popoldne je sklican deželni zbor k prvi seji. Zasedanje bo trajalo najbrž 10 dni.

Bistrica v Rožu. Vsled nastale draginje so stari in onemogli ljudje v hudih skrbeh in obupno gledajo v prihodnost. Imamo tudi take, ki so že več mesecev in več let bolni in nimajo prav nobenih dohodkov. Istotako je z invalidi. Ko bo vlada umaknila doklade za živila, bi se morala vsaj na take reveže ozirati. Kdo jih bo živil? Občina? Nemogoče. Miloščine? Gren! a usoda! Nekteri pravijo, da smo v dolini solz.

Ruda. V naši občini se postavijo novi kažipot. Občinski odbor je sklenil, da bodo samonemški. Najmočnejša stranka v obč. odboru so socialdemokrati. Predlog zastopnika slov. stranke, naj bodo kažipot dvojezični — enaka pravica za vse — je bil zavržen. Bog živi našo internacijo! In še nekaj. Zadnjič enkrat je bila pri seji obč. odbora predložena prošnja za prispevke za štram nacionálni nemški Schulverein. In prispevali so vsi, bodisi allddeutsch ali socialisti. Prihodnjič bo poslal prošnja za podporo slovenski „Schulverein“ (šolsko društvo) in gotovo sme pričakovati enakega uspeha. Ali morda ne? Človek že reče, ali so naši socialisti socialdemokrati ali nacionaldemokrati.

Večnavas. Z našega kraja, „Koroški Slovenec“, še nisi prinesel nobenega poročila. Tvoji bralci bodo mislili, da spimo. O ne še preveč zbudjeni smo včasih. In veliko nas je, posebno fantov, še več kakor pred plebiscitom. In pevci so naši fantje, da jih je veselje poslušati, posebno kadar zapojejo tisto našo pesem trpljenja in ljubezni „n' mav čez izaro“. Tako lepo v miru bi skupaj živeli, ko bi ne bilo povsod ljudi, ki so srečni samo, kadar so v prepiru. Tudi med nami je nekaj takih izgubljenih bratov. Najhujšo zgago pa delajo pretepači iz Štebna. Po noči nas napadajo po cestah in gostilnah. Če bi pa mi kedaj vrnili milo za drago, bodo seveda razupili po celem svetu, kakšni motilci mira smo ker se ne pustimo pretepati. icer paS nas tolaži, da gre vsak vrč samo tako dolgo k koritu, da se zlomi.

Šmihel—Bistrica. Celo vrsto porok in ženitnin ki so se vršile zadnji čas je zaključil naš Florijan, šaljivec in basist prve vrste. Naveličal se je samskega stanu. Za družico svojega življenja si je izvolil vrlo Slovenko Milko Kraut z Bistrice. Upamo, da drugi zaradi tega ne bomo prikrajšani na poslušani njegovega basa in šaljivk. Vrlemu slovenskemu paru kličemo: Bog Vaju živi na mnoga in srečna leta!

Pod Lisno goro. Z ozirom na popravek v „Kor. Slov.“ moramo še enkrat potrditi, da se je na Lisni do zdaj tudi pri prvi maši slovensko pelo. Kljub temu, bi mi prav nič ne zavidali Lofentolarjev za nemško petje. To pa nam ni všeč, da se na Rudi vpeljuje nemško petje v cerkvi in da smo prisiljeni biti pri nam nerazumljivi nemški pridigi če hočemo biti v nedeljo pri maši. G. župnik zdaj namreč najprej nekaj slovensko bere, žalibog da ga pri tem vsled čudne izgovarjave polovico ne moremo razumeti. Potem začne sv. mašo, po evangeliju pa ima nemško pridigo. Če že res mora imeti nemško pridigo naj jo ima posebej za tiste ki jo zahtevajo ki jih pa večidel sploh ni v cerkvi. Naj jo ima po maši ali kadar hoče, a naj nas ne sili, da jo moramo poslušati tudi tisti, ki je ne razumemo in je ne rabimo. Zakaj nam tako vsiljuje nemško pridigo? Prej jo je imel pred mašo in videl je, da je cerkev prazna in so ljudje začeli prihajati šele k maši. Tudi tistih ni bilo, ki zahtevajo nemško pridigo. Zdaj jo ima med mašo in nas hoče prisiliti da jo poslušamo. Toda s tem bo dosegel samo to, da bomo prisiljeni izostajati še od maše. A odgovornost za to prepuščamo njemu. Kajti kdo more od nas zahtevati, da moramo vsako ne

deljo poslušati dve pridigi, pri tem eno na pol, drugo pa sploh nerazumljivo. Mi nismo proji g. župniku iz sovraštva, ker je Nemeč, ampak ker nas izziva s ponemčevanjem cerkve in ker nam krati naše slovenske pravice.

Ruda. Občinski lov je do zdaj imel v najemu baron Helldorf. Pri javni dražbi, ki se je letos vršila, pa so ga dobili v roke občani sami. Baronovi pa so ne meneč se za to lovili dalje. Župan je ob orožniškem spremstvu šel protestirat, baronov oskrbnik Manner pa mu je rekel: Kdo pa ste vi pred menoj? Nihče (ein Niemand!). Res spomina vredno. Delavski, socialdemokratični župan v očeh visoke gospe ni nič! Pa naj še kdo reče, da nismo v svobodni, demokratični republiki!

Šmihel. Preteklo nedeljo 20. t. m. je imel kulturni svet za Šmihel in okolico svoj shod, katerega se je udeležila velika množica. Z velikim zanimanjem smo poslušali svojega vrlega narodnega poslanca V. Poljanca. Podal nam je važne nauke glede sedanjega kmetovanja, zlasti krmljenja živine. Po njegovem nasvetu naj se krmi živino le dvakrat na dan in enkrat osneži. Pojasnil je nam vzroke, a gospodarskega stanja države in sedanje draginje. Dokazoval je, da smo „čuši“ še boljši državljani, kakor Nemci sami. Da mi ne zabavljamo toliko, kakor oni in vendar se nas vedno osumlja kot iredentiste. Pozival je navzoče, naj se odločno postavijo za katoliško misel, ker bližajo se za verne Slovence nevarni časi zaradi vere. Kličal je, da se moramo vrniti nazaj k Bogu, katerega smo zapustili. Še-le potem smemo upati na boljše čase. Hvaležni smo g. poslancu, da nam je podal v tem razburljivem času lepe nauke in nasvete. —j—

Zgornja Vesca. V tukajšnji občini je imel neki posestnik, iz usmiljenja, neko 12letno deklico iz Celovca, čez poletje pri hiši, ker v mestu so jo njeni starši le težko preživljali. Nedavno je pasla ta deklica živino dotičnega posestnika na travniku blizu hiše. Mimo pride neki orožnik iz orož. postaje Kotmaravas, ter vpraša deklico, če služi v bližnji hiši. Ko mu deklica potrdi, jej orožnik reče dobesedno: Wenn Sie bei die Tschuschen bleiben. werden Sie halt eine Tschuschin werden. Če bote pri čuši ostali, boste pač čušla postali. Nam se zdi, da je bil to lep zgled za orožnika kot varnostnega organa. Ko bi imeli skrbeti, da se spoznamemo, pa že otroke ščujejo proti nam. Hrane nimajo dati mestnim otrokom, a za skazano dobroto jih pa navajajo, nas zmerjati s čuši. Lena hvaležnost.

Bistrica v Rožu. V fužinski restavraciji je bilo dne 20. nov. ženitovanje. Oženil se je Alojzij Wieser z gdč. Lenijo Brodnik, pd. Urbanovo na Sinah. Navzoč je bil tudi fant Serajnik iz Št. Jakoba. Prišli so tudi nemškutarji. Polnoči se je začel prepir. Ko so navzoči Slovenci in gostilničar spoznali nevarni položaj so Serajnika skrili v neko sobo. Vsled tega je začel Ivan Jerolič divjati kakor satan, treščil je sod za pivo v duri, da so odskočile. Pri tem je samega sebe ranil. Orožnikom se je pa lagal da ga je Serajnik poškodoval. Nato so prišli poklicani trije orožniki. Žandarji so vzeli Serajnika v svoje varstvo, da bi v njih spremstvu odšel mirno naprej. Toda nemškutarji so Serajnika v spremstvu žandarjev napadli in ga hudo poškodovali. Ko se je revirinspektor g. Črenic nad njimi kregal in hudoval da je sramotno da ga v spremstvu treh žandarjev pobijajo, je renegat, ki je prišel iz ruskega tjetništva zaklical: „Soll er hin sein!“ V-a čast orožnikom, ki so zelo energično nastopili in napravili mir. Tudi gosti'no so dali takoj zapreti. Ivan Jerolič je eden izmed tistih, ki je bil pri vsakem pretepu proti Slovincem, pa do danes še ni bil kaznovan, upamo da sedaj ne uide kazni. Treba je še povedati, da so le-ti pretepači sami socialdemokrati.

Sveče. Št.-jakobsko izobraževalno društvo je napravilo meseca oktobra pri nas igro: „Krivoprisežnik“. Udeležba je bila zelo velika. Domači pevci so nas kratkočasili z lepimi pesmimi. Po končani igri so št.-jakobski igrači še ostali v gostilni pri Adamu. Prepirati in izivati jih je začel „Gregca“ tisti hiravec, ki je pred glasovanjem bil pri jugoslovanskih pomoznih orožnikih. Že takrat smo se spogledali in vprašali eden drugega, kaj bo ta neznačaj

než pri njih. Vsled prepira je prišlo do male praske. Kar so pisali nemški listi, da so Slovenci napadli „nemškomisleče“, ali da so jih z nožem poškodovali, je popolnoma zlagano. (Torej iz gostilniškega prepira so nasprotniki naredili državno afero, da bi mogli nastopiti proti izobraževalnemu društvu! Op. ur.)

Bilčovs. Dne 18. sept. t. l. je umrla tukaj Marija Šelander, pd. Uresnjakova Mojci. Starja je bila že blizu 80 let in že nekaj let zelo slaba. Nihče ne bo žaloval za njo. Tokaj nekaj so z njo naša dekleta izgubile. Namreč, lep zgled ljubezni do domače narodne noše. Ko je bila rajna še toliko pri moči, da je še mogla v cerkev, si jo pač zmiraj videl v lepi kmetski noši v rokavcih in židano hadrco čez rame. Vsi smo jo z veseljem gledali. Toda sedaj naj ona v miru počiva. Dekleta naj si pa njo vzamejo za vzgled in naj spoštujejo domačo nošo. Saj bi tudi fantje za njimi rajši gledali, kot pa tako, ko tičijo v mestnih cotah.

Želuče. Pri nas pravijo ljudje, da bo letos huda zima, ker ljudje tako skup lezejo. Imeli smo namreč na naši vasi tri poroke. Nedavno se je oženil Turk, pa ne tistih eden, kateri so nekdanj odpeljali Miklovo Zalo v sužnost, ampak Florijan mu je ime in je fejest naša koremina. Kmalu za njim se je poročil pd. Brancej. In zadnji pondeljek smo spremljali Janeza Smole, pd. Mlinarja, pred oltar, kjer sta si z Anico Mišič, pd. Črnejovo, na Mali gori, obč. Bilčovs, podala v znak zakonske zvestobe roke. Bog naj novoporočene dvojice blagoslovi. Mi vam pa kličemo: Srečni, na mnoga leta!

Sv. Jakob v Rožu. Dne 23. okt. t. l. je priredilo tukajšnje izobraževalno društvo na željo Svačanov pri Adamu v Svečah igro: „Krivoprišežnik“. Ista je bila vkljub slabemu vremenu prav dobro obiskana in gledalci so ponovno ploskali igralcem. Kako globoko pa je obležala ta prireditvev v nemčurskih želodcih, dokazuje sramotno zlagani članek v „Koroški Domovini“ in „resnicoljubnih“ „Štimcah“ z dne 4. t. m. Omenjeno društvo imenujejo „prigelbando“, ravbarje in še z drugimi psovskami, kakoršnih je pač vajena samo nemčurska inteligenca! Poleg tega še dolžijo igralce, da so po predstavi igre izzivali pojoče goste v posebni sobi s tem, da so ponovno odpirali vrata, jim motili zabavo in jih naposled napadli. Resnica pa je, da je pri odhodu igralcev vdrla iz posebne sobe, kjer se je nahajal tudi učitelj Waldhauser in neki trgovski pomočnik Bohata, nemčurska druhal kričo: „Hinaus mit der Bande“ in začela metati glaže. Naši fantje pa so ta napad zavrnilo ter mirnim potom odšli. Žal nam pa je, da jim niso res malo zrahljali kosti. Zasiguramo „Koroški Domovini“, da ji bode ostalo v trajnem spominu, kedaj je psovala „Izobraž. društvo v Št. Jakobu“ z ravbarji! Dopisnika tega lista pa prosimo, da nam pove, kako naj se imenuje tiste, ki so l. 1919 razsajali po naših slovenskih domovih, vzeli nam živila, živino in marsikomu še zdravje in tudi — življenje! Mar naj jim rečemo „nedolžni otročiči?“ — Da je vselej ravno narobe kar pišejo naši nasprotniki, dokažuje tudi še dogodaj dne 20. t. m. na Bistrici, kjer so napadli „miroljubni“ Bistrčani pri neki svatbi v restavraciji Krajger našega narodnjaka Jože Serajnika in mu, ko je bil že pod varstvom treh orožnikov, prizadajali z noži težke poškodbe na glavi. Pri tem so orožniki uvideli in se izrazili, da so bili tudi boja v Svečah krivi ti barbari.

Cerkvene vesti.

P. Lavrencij Novak iz reda oo. kapucinov se je po 19letnem bivanju v Celovcu preselil iz Celovca in je nastavljen v samostanu na Krškem ob Savi. — Papež Benedikt XV. so v tajnem konsistoriju izjavili, da pravice, ki jih je imela nekdanja Avstro-Ogrska, niso same od sebe prešle tudi na nasledstvene države. Treba je skleniti nove pogodbe. Cerkev je pripravljena, skleniti nove pogodbe, ampak pod pogojem, da se bo spoštovalo njeno prostost in njen ugled. — Te dni se je na Dunaju vršila konferenca avstrijskih škofov.

GOSPODARSKI VESTNIK

Skrb za kmečko delavstvo.

V Avstriji je 69.700 ha produktivne zemlje; na ti zemlji dela 98.400 ljudi, to je samo 16,24% vsega prebivalstva. 284.000 je samo stonjih gospodarjev, 699.000 poslov in delavcev. Ako izračunamo, pride na 10 ha samo en posel ozir. kmečki delavec; iz tega je razvidno, kako hudo manjka na deželi ljudi. Če ne bo na kmetih ostalo več ljudi, so načrti prazna slama. Kmečko delo zahteva človeških rok in se s stroji ne da opraviti. Ljudstvo na deželi pa še vedno bolj drvi v mesto!

Ni dvoma, da se je polje pred 50 leti lažje in boljše obdelovalo, kakor dandanašnji, ker je bilo več ljudi in ljudje so bili delavni ter gospodarju zvesti. Ravno v tem oziru nevarnost raste. Avstrija mora sama pridelati kruha, kar ga je mogoče pridelati, saj danes že vidimo, kam pridemo, če ljudje ne bodo več delali in le od države zahtevali, da jih vzdržuje. Plače so v tovarnah seve večje kakor pri kmetu: vsaj plače sedaj diktirajo združeni delavci: kmet pa polju ne more ukazovati; daj mi mesto petkratnega desetkratno seme ali daj mi od krave na leto dvoje telet mesto enega. Kmet mora delati ne 8 ali 6 ur, marveč 18 ur na dan in potem mora biti zadovoljen s tem, kar se je pridelalo. Kakor hitro bodo delavci tu tirjali plače, ki jih zemlja več ne zmore, bo delo obstalo. Industrija bo obenem izgubila kmeta odjemalca in delavci lahko pojdejo vsi v Ameriko, če jih bo kak parnik še hotel prepeljati čez morje za nič vreden avstrijski denar. Do zdaj je bilo še vse brez uspeha, kar se je storilo. Kdaj in kako bo mogoče na deželi dati ljudem boljše stanovanja, dati jim lastne zemlje, zavarovati jih za bolezen in starost, zdaj ko denar ne velja nič več. Še leta 1919 bi se bilo dalo kaj napraviti, zdaj ne. Državno gospodarstvo se mora prej urediti, denarju pa dati neko vrednost in delavci v mestih morajo poprej sprevideti, da bomo živeli le, če bomo delali z vsemi močmi, če bomo štedili vsak belič in nehali z štrajki izsiljevati plače, ki niso več nikakor upravičene. (Dalje sledi.)

Davčni predlogi v zbornici. Narodna zbornica je pretekli teden sprejela zakon o zvišanju pridobninskega in zemljiškega davka. Kmeti poslanci so povdarjali, da je sicer zvišanje zemljiškega davka krivično, a kljub temu glasujejo zanj, ker se zavedajo, da morajo vsi napeti vse svoje sile, če hočejo rešiti republiko grozečega poloma. Krivičen je zemljiški davek zato, ker je določen na podlagi katastralnega čistega dobička. Tega pa ponekod, posebno v goratih krajih sploh ni. Nasprotno ljudem bi morali dati še nagrade, da zemljo obdelujejo. Pobijali so tudi očitek, da so kmetje obogateli. Nekateri so res navidezno obogateli, ker imajo veliko papirja. Tega pa nihče ne pomisli, da je orodje in poljedelske priprave v slabem stanju in da vsled neznosne draginje ni mogoče ničesar popraviti. Kaj potem pomaga papir, če je pa posestvo v resnici izgubilo na vrednosti.

Tržne cene na Dunaju. Goveje meso kg 350—680 K, telečje meso kg 420—560 K, ovčje meso kg 350—420 K, svinjsko meso kg 780—950 K, goveja mast kg 550—680 K, surovo maslo kg 2000—2400 K, jabolka kg 130—140 K, orehi 750 K, jajc ni na trgu, pod roko stane komad 100—110 K, kruh stane hlebček 34 K, bele štrunce 84 K, lahki konji 45.000—60.000 K, težki konji 160.000—220.000 K, konji za klanje 1 kg žive teže 140—260 K, seno metrski stot 5000—5600 K, detelja metrski stot 8500—10.000 kron, krompir kg 64—72 K, kuretina, komad 700—900 K.

Cene v Jugoslaviji. Mleko 9—10 K, jajca 9—10 K, slanina 88 K, mast 92—96 K, moka 00 19,40 K, moka 0 19 K, krompir 5 K, kava 88—96 K, sladkor 58 K, cikorija 28—30 K, riž 32—36 K, milo 44 K, olje 68 K, premog 79 K.

Koliko je vreden naš denar? Za 1 dolar je treba dati 6588 K, za frank 442,80 K, za dinar 84,50 K, za jugoslovansko krono 21 K, za liro 262,90 K, za čehoslovaško krono 70,22 K, za švicarski frank 1238,75 K, za polsko marko 1,83 K. Naš denar je najmanj vreden.

Borza 28./XI. 1 dolar 7128 K, 1 belg. frank 465,80 K, 1 n. marka 27,47 K, 1 lira 290,90 K, 1 dinar 99,50 K, 1 p. marka 1,88 K, 1 šv. frank 1353,75 K, 1 čsl. krona 79,47 K.

Izkaz darov za pogorelce na Blatu. Kraiger Filip, Lancava, 500 K; nabrani darovi v Kotmarivasi 4474 K; Falle N., Lipa nad Vrbo, 1000 K; Hran. in posojilnica v Celovcu 1000 K; nabrani prispevki v Zahomcu 2320 K; Mlinar Anton, M. Sobota, 17.153 K; Švanar Anton, Gorje, Zilska Bistrica, 200 K; Jernej Blaž v Mlincah, 1000 K

SMEŠNICE

V trgovini Rada bi izbrala nekaj teh mičnih vratnikov. Mislim, da so najnovejše mode? — Trgovec: Oprostite gospa, to niso vratniki, to so senčniki (širmi) za svetilke.

Slikarski učitelj vstopi v učilnico, kjer je bilo kajenje strogo prepovedano. Pa vidi slikarskega učenca z ravno nabasano pipo v roki. Učitelj: Kakšen čuden čopič (penzel) imate tukaj? Kaj hočete s tem napraviti? — Učenec: Oblake hočem s tem napraviti.

General je dobil visoko odlikovanje. Nekdo je vprašal, s čim si ga je zaslužil. — Ali ne veste, mu je drugi odgovoril, da je hrabri vojščak v desetih bitkah izgubil glavo za domovino?

Pri ljudskem zborovanju v Parizu je vprašal govornik patetično: Zakaj se ne zganejo veliki možje Francije? Zakaj ostanejo hladni in neobčutiljivi ob veliki stiski naše dežele? — Zato, ker so v bron vlti, je zavrnil zasmehljiv glas izmed množice.

Japonsko. Mlad Japonec, ki je bil prvič v Evropi in sicer v Berlinu, je rekel svojemu vodniku: Človek bi mislil, da so vsi Nemci doktorji. — Kako to? — Ker ne morejo eder drugega srečati, ne da bi si medsebojno ne potipali rok in se vprašali: Kako Vam gre?

Listnica uredništva.

Rožan št. 100. Prav tako! Smo zelo hvaležni. Tudi drugi lahko tako naredijo. Kolikor smo izvedeli od družbe ne dobite samo kalendarja, ampak tudi vse druge knjige. Zato n. t. ce nismo priobčili. Bog živi! — J. Primožič, Ljubljana. Denar sprejeli.

LIDOVA KNIHTISKARNA

SE PRIPOROČA ZA HITRO, OKUSNO IN CENO IZDELAVO VSAKOVRSNIH DRUŠTVENIH, TRGOVINSKIH IN DRUGIH TISKOVIN, VABIL, OKLICEV I. T. D.

WIEN V., MARGARETENPLATZ 7

Francišek Čermák,

DUNAJ V.,
Mittersteig 23-15

priporoča svoj zavod
za izdelovanje

angleških in
dunajskih

pian in pianin

(klavirjev).

Tudi expert!

